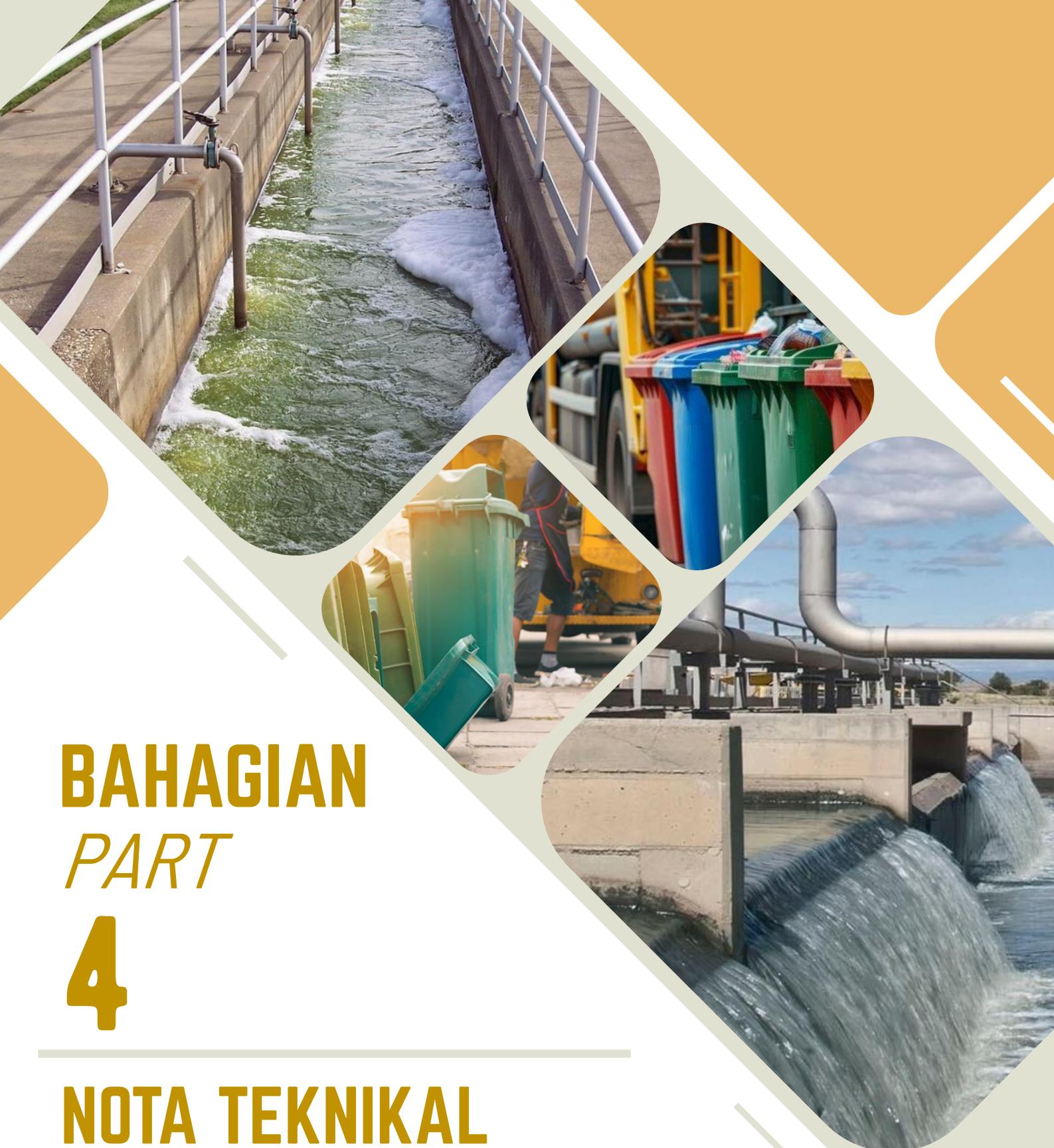

BAHAGIAN *PART*

4

NOTA TEKNIKAL *TECHNICAL NOTES*

Muka surat ini sengaja dibiarkan kosong.
This page is deliberately left blank.

1. SKOP DAN LIPUTAN

Penerbitan ini menggunakan data daripada Banci Ekonomi 2023 (tahun rujukan 2022). Banci Ekonomi 2023 meliputi pertubuhan berdaftar termasuk agensi bekalan air di bawah kerajaan negeri yang terlibat dalam sektor Perkhidmatan Bekalan Air; Pembetungan, Pengurusan Sisa dan Aktiviti Pemulihan. Sektor ini meliputi enam (6) kod industri di peringkat 3-digit mengikut Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC), 2008 Versi. 1.0 seksyen E yang selaras dengan *International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC)*, Revision. 4, United Nations. Senarai lengkap industri yang diliputi adalah seperti di lampiran.

2. SUMBER RANGKA STATISTIK

Sumber utama rangka statistik pertubuhan adalah daripada *Malaysia Statistical Business Register* (MSBR) manakala bagi subsektor Penginapan termasuk perniagaan inap desa yang tidak berdaftar. MSBR adalah senarai pertubuhan/ perusahaan yang beroperasi di Malaysia yang merangkumi Daftar Syarikat (ROC), Daftar Perniagaan (ROB) dan Perkongsian Liabiliti Terhad (LLP) yang berdaftar dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) serta pertubuhan yang berdaftar dengan Pihak Berkusa Tempatan (PBT) dan badan profesional. Senarai di MBSR dikemaskini secara berkala berdasarkan survei dan bancian yang dijalankan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) dan sumber data pentadbiran daripada pelbagai agensi. Sumber utama data pentadbiran adalah daripada SSM.

Selain itu, DOSM juga bekerjasama dengan agensi lain seperti Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), Jabatan Kastam Diraja Malaysia, Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN), Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO), PBT dan badan profesional. Rangka dikemaskini untuk mengambil kira pertubuhan baru dan sebarang perubahan yang berlaku kepada pertubuhan tersebut seperti tutup, tidak beroperasi, perubahan jenis aktiviti dan lokasi/ alamat pos untuk memastikan maklumat yang terdapat dalam rangka adalah yang paling terkini.

3. JENIS AKTIVITI PERNIAGAAN

Jenis aktiviti perniagaan merujuk kepada aktiviti utama dan sekunder. Aktiviti utama merujuk kepada aktiviti yang mana pertubuhan menumpukan sebahagian besar sumbernya atau memberi sumbangan besar dari segi pendapatan. Aktiviti sekunder didefinisikan sebagai aktiviti sampingan kepada aktiviti utama. Klasifikasi industri bagi pertubuhan adalah berasaskan kepada aktiviti utama dan Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC), 2008 Versi 1.0. MSIC 2008 yang diselaraskan dengan *International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC)*, Revision 4, United Nations dan pengubahsuaian mengikut keperluan tempatan.

4. KONSEP DAN DEFINISI

Definisi yang digunakan dalam penerbitan ini berasaskan kepada Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC) 2008 Versi 1.0. Konsep berkenaan mengikut amalan yang sudah diterima pakai bagi memudahkan perbandingan data dibuat diperingkat antarabangsa.

Bekalan air; pembetungan, pengurusan sisa & aktiviti pemulihan meliputi aktiviti yang berkaitan dengan pengurusan sisa termasuk pungutan, perawatan dan pelupusan seperti sisa terjadual, sisa pepejal dan air sisa daripada perindustrian dan isi rumah, termasuk juga pemulihan bahan dan tapak yang tercemar. Hasil sisa daripada proses perawatan boleh dilupus atau menjadi input kepada proses pengeluaran yang lain. Aktiviti yang berkaitan dengan perawatan dan bekalan air juga dimasukkan dalam sektor ini.

5. TAHUN BANCI

Merujuk kepada tahun pelaksanaan bancian dijalankan.

6. TAHUN RUJUKAN

Tahun rujukan bagi penerbitan ini adalah tahun takwim 2022. Pertubuhan yang mempunyai tahun kewangan yang berbeza daripada tahun takwim diminta menyediakan laporan mengikut tahun perakaunan atau kewangan yang meliputi sekurang-kurangnya enam (6) bulan dalam tahun rujukan.

7. KAEADAH PENGUMPULAN

Bancian ini secara umumnya dijalankan dengan menggunakan tiga (3) kaedah pengumpulan data seperti berikut:

7.1 Kutipan data melalui portal e-BE

Kaedah ini menyasarkan responden yang telah menggunakan kaedah ini bagi survei rutin terdahulu.

7.2 Kutipan data melalui e-mel, pos, faks dan telefon

Kaedah ini menyasarkan responden yang pernah terlibat dengan survei rutin terdahulu. Responden diberi tempoh satu bulan untuk melengkapkan dan mengembalikan borang soal selidik tersebut kepada DOSM.

7.3 Kutipan data secara bersemuka

Kerja luar operasi di lapangan dijalankan untuk mendapatkan maklum balas daripada pertubuhan yang belum memberi jawapan dari kedua-dua kaedah di atas dan kaedah ini menyasarkan pertubuhan yang tidak pernah terlibat dengan survei rutin DOSM.

8. UNIT PELAPOR

Unit pelapor bagi Banci Ekonomi 2023 adalah pertubuhan. Sesebuah pertubuhan secara ideal ditakrifkan sebagai “satu unit ekonomi yang bergiatan di bawah satu hak milik atau penguasaan tunggal, iaitu di bawah satu entiti yang sah. Ia menjalankan satu jenis subsektor ekonomi utama di satu tempat/ lokasi fizikal”. Setiap pertubuhan diberikan klasifikasi industri berdasarkan aktiviti utamanya dan bukannya mengikut aktiviti syarikat induk.

Setiap cawangan daripada organisasi yang mempunyai beberapa cawangan di lokasi yang berbeza dari segi konsep dianggap sebagai pertubuhan yang berlainan. Pertubuhan berkenaan diminta memberikan penyata yang berasingan bagi setiap kegiatannya dari segi nilai. Walau bagaimanapun, dari segi praktis akaun biasanya disediakan secara berpusat kerana kesukaran untuk memperoleh data yang berasingan bagi setiap unit atau cawangan, entiti atau “*enterprise*” ini akan dianggap sebagai satu unit pelapor dan dibenarkan mengemukakan soal selidik yang menggabungkan semua unit atau cawangannya.

9. TARAF SAH

Taraf sah sesebuah pertubuhan telah ditakrifkan seperti berikut:

9.1 Hak milik perseorangan

Ia merujuk kepada perniagaan yang dimiliki dan dijalankan oleh orang perseorangan semata-mata untuk mendapatkan keuntungan sendiri. Pemilik mempunyai hak mutlak atas segala urusan pertubuhannya.

9.2 Perkongsian

Ia merujuk kepada sekumpulan individu yang telah bersetuju mengikat kontrak dan menjalankan perniagaan dengan matlamat untuk memperoleh keuntungan. Perniagaan tersebut diuruskan oleh kesemua mereka atau salah seorang daripada mereka yang bertindak mewakili semua pihak. Perkongsian perniagaan ini hendaklah mengandungi sekurang-kurangnya dua orang ahli dan tidak melebihi had maksimum dua puluh orang.

9.3 Perkongsian liabiliti terhad

Merujuk kepada perniagaan entiti yang dikawal selia di bawah Akta Perkongsian Liabiliti Terhad 2012. Ia memberi perlindungan liabiliti terhad kepada rakan-rakan kongsinya sama seperti liabiliti terhad yang dinikmati oleh pemegang saham sesebuah syarikat. Ia juga memberi fleksibiliti peraturan perniagaan dalaman melalui pengaturan perkongsian yang serupa dengan sesebuah perkongsian konvensional.

9.4 Syarikat sendirian berhad

Merupakan syarikat persendirian yang ditubuhkan bagi tujuan menjalankan perniagaan dengan matlamat untuk mencari keuntungan. Saham dipegang secara tertutup oleh pemegang-pemegang saham yang mempunyai kawalan terhadap operasi syarikat; Ciri-ciri:

- i. Dikawal di bawah Akta Syarikat 1965 dan merupakan entiti yang sah terpisah daripada pemilik;
- ii. Dimiliki oleh 2 - 50 orang pemegang saham;
- iii. Pemilik syarikat mempunyai liabiliti terhad;
- iv. Pemegang saham yang memiliki 51 peratus atau lebih daripada jumlah saham syarikat berhak untuk mengawal syarikat tersebut. Saham syarikat boleh dijual beli tetapi tidak dilakukan di pasaran terbuka;
- v. Penjualan saham mesti dengan persetujuan pemegang saham yang lain;
- vi. Tidak disenaraikan di Bursa; dan
- vii. Jangka hayat perniagaan adalah panjang dan boleh dikenali perkataan Sendirian Berhad (Sdn. Bhd.) pada akhir nama syarikat.

9.5 Syarikat awam berhad

Syarikat awam berhad merupakan perniagaan yang ditubuhkan dengan tanggungan berhad, oleh sekurang kurangnya dua orang untuk menjalankan perniagaan dengan tujuan untuk mencari keuntungan. Saham syarikat awam berhad ini dipegang secara terbuka dan bagi sesebuah syarikat yang disenaraikan di Bursa Malaysia, sahamnya boleh bertukar milik secara bebas;

Ciri-ciri:

- i. Dikawal di bawah Akta Syarikat 1965 dan merupakan entiti yang sah terpisah daripada pemilik;
- ii. Dimiliki oleh pemegang pemegang saham dan tiada had bagi pemilik saham berkenaan;
- iii. Pengurusan dan kawalan syarikat adalah di bawah tanggungjawab Lembaga Pengarah yang dilantik oleh pemegang saham; dan
- iv. Disenaraikan di Bursa Malaysia.

9.6 Syarikat koperasi

Koperasi adalah organisasi yang ditubuhkan untuk faedah bersama ahli dan didaftarkan di bawah Akta Koperasi 1993. Kumpulan wang yang ada adalah milik bersama untuk memenuhi keperluan ahli-ahlinya.

9.7 Perbadanan awam

Ia merupakan sebuah perbadanan yang ditubuhkan di bawah Akta Khas Parlimen atau Dewan Perundangan Negeri.

9.8 Pertubuhan persendirian tidak mencari keuntungan

Ia merujuk kepada syarikat tanpa saham yang ditubuhkan dengan tanggungan berhad. Kebanyakan syarikat ini terdiri daripada pertubuhan kebajikan, keagamaan, pendidikan, kesihatan, kebudayaan, rekreasi dan pertubuhan yang memberikan perkhidmatan sosial dan kemasyarakatan kepada isi rumah. Perkhidmatan diberikan secara percuma atau pada harga yang tidak melebihi kos perkhidmatan (subsidi). Sebarang keuntungan yang diperoleh dilabur semula ke dalam pertubuhan berkenaan.

10. STRUKTUR HAK MILIK

Hak milik sesebuah pertubuhan dikelaskan mengikut taraf residen pemilik/pemilik-pemilik modal berbayar yang terbesar (melebihi 50%) dan bukannya mengikut taraf kewarganegaraan mereka. Dalam kes di mana setiap pihak (Residen Malaysia dan Bukan Residen Malaysia) memegang bilangan saham yang sama banyak dalam perniagaan berkenaan, maka pertubuhan tersebut telah dikelaskan di bawah "Hak Milik Bersama".

Residen Malaysia ialah individu, syarikat atau organisasi lain yang lazimnya terletak di Malaysia untuk jangka masa sekurang kurangnya satu tahun. Cawangan dan anak syarikat asing yang didaftarkan/ diperbadankan di Malaysia adalah dianggap sebagai Residen Malaysia.

Bukan Residen Malaysia ialah individu, syarikat atau organisasi lain yang lazimnya terletak di negara selain Malaysia. Cawangan dan anak syarikat milik Residen Malaysia di luar negeri juga dianggap sebagai Bukan Residen Malaysia.

11. NILAI OUTPUT KASAR

Nilai output kasar subsektor bekalan air; pembetungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan meliputi:

- + Jumlah pendapatan daripada aktiviti utama
- + Bayaran diterima bagi kerja memproses yang dibuat untuk pertubuhan lain yang menggunakan bahan mereka sendiri
- + Pendapatan daripada perkhidmatan pembalikan dan penyelenggaraan
- + Nilai jualan barang yang dibeli untuk dijual semula
- + Nilai daripada kerja perindustrian lain
- + Pendapatan daripada perkhidmatan profesional
- + Komisen dan brokeraj yang diterima
- + Pendapatan daripada sewa lain-lain
- + Royalti, hakcipta, perlesenan dan yuran francais
- + Lain-lain pendapatan operasi
- + Perbelanjaan modal yang dibuat dan dibina sendiri
- Pembelian air terawat
- Kos barang/bahan yang dibeli untuk dijual semula tanpa melalui proses selanjutnya
- + Perbelanjaan penyelidikan dan pembangunan (Dalam)

12. NILAI INPUT PERANTARAAN

Nilai input perantaraan subsektor bekalan air; pembetungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan ditakrifkan dengan memasukkan unsur berikut:

- + Pembelian air mentah
- + Bayaran kepada sub kontraktor
- + Caj pelupusan
- + Kos bahan mentah/komponen/bahagian yang digunakan
- + Bahan yang digunakan bagi pembaikan dan penyelenggaraan
- + Keperluan kilang
- + Alat tulis dan bekalan pejabat
- + Air yang dibeli
- + Tenaga elektrik yang dibeli
- + Bahan pembakar, pelincir dan gas yang digunakan
- + Bayaran bagi kerja memproses yang dibuat oleh pihak lain menggunakan bahan yang dibekalkan oleh pertubuhan ini
- + Bayaran pembaikan dan penyelenggaraan semasa yang dibuat oleh pihak lain bagi harta tetap pertubuhan ini
- + Perbelanjaan penyelidikan dan pembangunan
- + Pengangkutan barang
- + Perbelanjaan perjalanan
- + Bayaran perakaunan, audit dan kesetiausahaannya
- + Bayaran guaman
- + Bayaran pengurusan
- + Bayaran keraian
- + Bayaran pos dan perkhidmatan kurier
- + Bayaran bank
- + Premium insurans dibayar ke atas bangunan, jentera, alat pengangkutan dan barang
- + Komisen dan bayaran agensi
- + Pengiklanan dan promosi
- + Bayaran professional
- + Bayaran pemprosesan data dan lain-lain perkhidmatan yang berkaitan dengan teknologi maklumat
- + Bayaran telekomunikasi
- + Lain-lain bayaran perkhidmatan bukan perindustrian
- + Sewaan operasi (tidak termasuk bayaran sewa tanah)
- + Bayaran royalti kepada: Organisasi bukan kerajaan/tajaan korporat
- + Lain-lain perbelanjaan operasi
- + Bayaran kepada pengarah tidak bekerja kerana kehadiran mereka dalam mesyuarat Lembaga Pengarah
- + Nilai pakaian percuma yang disediakan
- + Kos latihan kepada pekerja
- + Bayaran kepada pertubuhan lain yang membekalkan pekerja
- + Bayaran bagi perkhidmatan keselamatan

13. NILAI DITAMBAH

Nilai ditambah adalah perbezaan di antara output dan input perantaraan. Ia merupakan nilai ditambah barang dan perkhidmatan dalam aktiviti ekonomi. Oleh itu, ia hampir menyamai dengan keuntungan perniagaan, gaji dan upah, susut nilai dan cukai tidak langsung; campur faedah yang dibayar dan tolak faedah yang diterima.

14. PEKERJA

Bilangan pekerja merujuk kepada bilangan orang yang bekerja pada bulan Disember atau pada tempoh pembayaran gaji terakhir bagi tahun rujukan. Bilangan orang yang bekerja dikategorikan seperti berikut:

14.1 Pemilik yang bekerja dan rakan niaga yang aktif

Kategori ini merujuk kepada semua pemilik perseorangan dan rakan niaga, sambilan atau sepenuh masa, yang bekerja dengan aktif dalam sesbuah pertubuhan itu. Justeru, ia tidak termasuk rakan niaga yang tidak aktif.

14.2 Pekerja keluarga tidak bergaji

Kategori ini meliputi semua ahli isi rumah kepada pemilik pertubuhan yang melaksanakan kerja tertentu (sepenuh masa atau sambilan) dan bekerja sekurang-kurangnya satu pertiga daripada waktu bekerja biasa yang diamalkan oleh pertubuhan berkenaan tanpa mendapat bayaran secara tetap, sama ada dalam bentuk wang tunai atau harta benda bagi kerja yang dilakukan. Biasanya pekerja berkenaan mendapat makanan, tempat tinggal dan bantuan lain sebagai sebahagian daripada ahli isi rumah pemilik tersebut dan terus mendapatnya sama ada ia bekerja atau tidak dalam pertubuhan itu.

14.3 Pekerja bergaji (sepenuh masa)

Ia merujuk kepada semua pekerja bergaji yang bekerja sekurang-kurangnya 6 jam sehari dan sekurang-kurangnya 20 hari sebulan.

i) Pengurus, profesional dan penyelidik termasuk:

a. Pengurus

Merujuk kepada mereka yang merangka, menganalisis, membentuk, mengarah dan memberi nasihat tentang dasar kerajaan, serta membuat, meminda dan memansuhkan undang-undang, peraturan-peraturan dan peraturan awam, dan mewakili serta bertindak bagi pihak kerajaan, serta mengawasi penafsiran dan pelaksanaan dasar dan undang-undang kerajaan, atau menjalankan tugas-tugas serupa bagi organisasi-organisasi kepentingan khas, atau merancang, mengurus, memimpin, mengawal dan mengkoordinasikan dasar-dasar dan aktiviti-aktiviti perusahaan, organisasi, jabatan atau bahagian dalaman; dan

b. Profesional

Merujuk kepada mereka yang bertanggung jawab untuk meningkatkan stok pengetahuan sedia ada, mengaplikasikan konsep dan teori sains atau seni, mengajar tentang perkara-perkara tersebut secara sistematik, atau terlibat dalam sebarang kombinasi daripada tiga aktiviti ini.

ii) Juruteknik dan profesional bersekutu

Merujuk kepada mereka yang menjalankan tugas teknikal dan berkaitan dengan penyelidikan serta aplikasi konsep sains atau seni dan kaedah operasi, serta peraturan kerajaan atau perniagaan.

iii) Perkeranian, pekerja perkhidmatan & jualan, kemahiran khas, operator mesin & loji dan pekerjaan berkaitan:**a. Pekerja sokongan perkeranian**

Merujuk kepada mereka yang merekod, mengurus, menyimpan dan mendapatkan maklumat yang berkaitan, dan menjalankan tugas-tugas perkeranian berhubung dengan operasi pentadbiran, pengendalian wang, urusan perjalanan, permintaan maklumat dan janji temu;

b. Pekerja perkhidmatan dan jualan

Merujuk kepada mereka yang menyediakan perkhidmatan peribadi berkaitan dengan perjalanan, penyelenggaraan rumah, katering, penjagaan peribadi, atau perlindungan daripada kebakaran dan perbuatan yang menyalahi undang-undang, atau mendemonstrasikan dan menjual barang-barang dalam kedai borong atau runcit dan penubuhan serupa serta di gerai dan pasar;

c. Pekerja kemahiran dan pekerja pertukangan yang berkaitan

Merujuk kepada mereka yang mengaplikasikan pengetahuan dan kemahiran khusus dalam bidang perlombongan dan pembinaan, penempaan logam, dan mendirikan struktur logam; membuat, melaraskan, menyelenggara dan membaik pulih jentera, kelengkapan atau peralatan; menjalankan kerja pencetakan; dan mengeluarkan atau memproses barang makanan, tekstil atau kayu, logam dan barang lain termasuk barang kraftangan; dan

d. Operator mesin & loji dan pemasang

Merujuk kepada mereka yang mengendalikan dan mengawasi jentera dan kelengkapan perindustrian dan pertanian; memandu dan mengendalikan kereta api, kenderaan bermotor, jentera dan kelengkapan bergerak; atau memasang bahagian komponen produk mengikut spesifikasi dan prosedur yang ketat.

iv) Pekerjaan asas

Merujuk kepada mereka yang menjalankan tugas yang mudah, rutin dan tidak sistematik yang biasanya memerlukan penggunaan perkakas tangan atau dengan sokongan mesin yang mudah, dan memerlukan tenaga fizikal yang banyak.

14.4 Pekerja bergaji (sambilan)

Ia merujuk kepada semua pekerja bergaji yang bekerja sekurang-kurangnya 6 jam sehari dan/ atau kurang daripada 20 hari sebulan.

15. KATEGORI KEMAHIRAN

Kategori kemahiran telah dikelaskan berdasarkan Piawaian Pengkelasan Pekerjaan Malaysia (MASCO) 2020 adalah seperti berikut:

i. Pekerja mahir

Pengurus dan profesional, penyelidik, juruteknik dan profesional bersekutu;

ii. Pekerja separuh mahir

Pekerja sokongan perkeranian, perkhidmatan & jualan, kemahiran & pertukangan yang berkaitan serta operator mesin, loji dan pemasang; dan

iii. Pekerja berkemahiran rendah

Pekerja asas.

16. GAJI & UPAH

Semua pembayaran (gaji, upah, bonus, komisyen, bayaran lebih masa dan elau tunai termasuk belanja sara hidup, perumahan, kereta, makanan dan sebagainya) yang dibuat sepanjang tahun rujukan meliputi semua pekerja bergaji dalam setiap kategori pekerja yang diambil secara langsung termasuk jumlah bayaran yang dibuat adalah sebelum ditolak cukai pendapatan dan caruman pekerja kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP)/ Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) / Kumpulan wang simpanan lain/ Kumpulan Wang Persaraan (KWAP). Caruman majikan kepada kumpulan wang yang di atas hendaklah dikecualikan.

17. NILAI HARTA TETAP

Harta tetap meliputi semua barang, baru atau terpakai, aset ketara atau aset tidak ketara yang digunakan secara berulang atau berterusan yang mempunyai hayat produktif lebih daripada setahun. Ini termasuk tanah, bangunan & struktur, alat pengangkutan, komputer, jentera & kelengkapan, perabot & pemasangan dan harta lain. Harta lain meliputi aset biologi iaitu pokok/ tanaman (kecuali pokok balak yang bertujuan untuk pembalakan), ternakan dan perikanan akuakultur yang mengeluarkan hasil berulang kali dan mempunyai jangka hayat lebih daripada satu tahun.

Nilai harta tetap awal dan akhir bagi tahun rujukan 2022 adalah berdasarkan nilai buku bersih. Pembelian, pindaan dan pemberian besar atau perbelanjaan modal pada tahun berkenaan dikira pada nilai kos sebenar yang dibayar. Nilai harta tetap yang dijual dalam tahun semasa juga dikira pada nilai sebenar.

18. PERTUBUHAN MILIKAN WANITA

Pertubuhan milikan wanita merujuk kepada pertubuhan sekurang-kurangnya 51 peratus pemilikan ekuiti dipegang oleh wanita ATAU pemegang saham terbesar adalah wanita dan pertubuhan diuruskan oleh wanita ATAU Ketua Pegawai Eksekutif atau Pengarah Urusan adalah wanita yang memiliki sekurang-kurangnya 10 peratus ekuiti.

19. PEMBUNDARAN

Hasil tambah bagi angka komponen mungkin berbeza dengan sub-jumlah atau jumlah besar dalam jadual penerbitan disebabkan oleh pembundaran angka.

20. KADAR PERTUMBUHAN TAHUNAN DIKOMPAUN (CAGR)

Kadar pertumbuhan tahunan yang digunakan adalah merujuk kepada perbezaan bagi dua tempoh rujukan dan boleh juga dikira berdasarkan formula berikut :

$$y_t = y_0 (1+r)^t$$

di mana,

$$r = \left[e^{\frac{1}{t} \ln\left(\frac{y_t}{y_0}\right)} - 1 \right] \times 100$$

di mana,

y_t = Nilai pada tahun semasa

y_0 = Nilai pada tahun sebelum

t = Bilangan tahun, $y_t - y_0$

r = Kadar pertumbuhan tahunan

21. SIMBOL DAN SINGKATAN

- : tiada maklumat
- 0 : nilai kurang daripada 500
- 0.0 : nilai kurang daripada 0.05 juta
- n.a : tidak berkenaan
- & : dan
- % : peratus
- } : cantum
- dll. : dan lain-lain
- CAGR : kadar pertumbuhan tahunan dikompaun
- RM : Ringgit Malaysia
- t.t.t.l. : tidak terkelas di tempat lain
- W.P. : Wilayah Persekutuan
- samb. : sambungan

1. SCOPE AND COVERAGE

This publication used data from Economic Census 2023 (reference year 2022). Economic Census 2023 comprised of registered establishments including Water supply agencies under state government in the Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities Services. This sector encompass of six (6) industries at 3-digit level according to the Malaysia Standard Industrial Classification (MSIC), 2008 Version 1.0 section E, is in accordance with the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC), Rev. 4 United Nations. The complete lists of industry covered as per appendix.

2. SOURCE OF FRAME

The main source for the establishment statistics frame is from the Malaysia Statistical Business Register (MSBR), while for the Accommodation sub-sector, includes unregistered homestay. MSBR is a list of organisations/ enterprises operating in Malaysia that includes the Register of Companies (ROC), Register of Business (ROB) and Limited Liability Partnership (LLP) registered with the Companies Commission of Malaysia (CCM) as well as organisations registered with local authorities (LA) and professional bodies. The list in MSBR is updated regularly based on surveys and censuses conducted by the Department of Statistics Malaysia (DOSM) and administrative data sources from various agencies. The main source of administrative data is from the CCM.

In addition, DOSM also works together to obtain the latest information from other agencies such as the Employees' Provident Fund (EPF), the Royal Malaysian Customs Department, the Inland Revenue Board (IRB), LA and professional bodies. The frame is updated by taking into account new establishments and any changes in the status of the establishments such as closed down, not in operation, change in activity and location/ correspondence address so as to ensure that the frame is at the most current status.

3. TYPE OF BUSINESS ACTIVITY

Type of business activity refers to both principal and secondary activities. The principal activity refers to the activity to which the establishment devoted most of its resources or activity which derived most of its income. Secondary activities are defined as those incidental or ancillary to the principal activity. The classification of the industry of the establishment is based on the principal activity and is in accordance with the Malaysia Standard Industrial Classification (MSIC), 2008 Version 1.0 in accordance with the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC) Revision 4, United Nations, with modifications to suit local conditions.

4. CONCEPTS AND DEFINITIONS

The definition adopted in this publication based on the recommendations of The MSIC 2008 Version 1.0. This concept adheres to accept practices, thereby facilitating data comparison at the international level.

Water supply, sewerage, waste management & remediation activities comprised of activities related to waste management includes collection, treatment & disposal such as scheduled waste, solid waste & waste water from industrial and household, including recovery materials & contaminated sites. The waste from the treatment process can be disposed of or used as input for other production process. Related activities in water treatment and supply are also included in this sector;

5. CENSUS YEAR

Census year refers to the year in which a census was conducted.

6. REFERENCE YEAR

The reference year of the census was the calendar year 2022. Establishments whose accounting year differed from calendar year were requested to report according to the accounting year or financial year covering at least six (6) months in the reference year.

7. METHOD OF COLLECTION

This survey was generally conducted through three (3) methods of data collection, namely:

7.1 Online method through the e-BE portal

This method targets respondents who have used this method for previous routine surveys.

7.2 Data collection method via e-mail, post, fax and telephone

This method targets respondents who have used this method for previous routine surveys. Respondents were given a period of one month to complete and return the questionnaire to the DOSM.

7.3 Face-to-face data collection method

Field work operation is carried out to get feedback from establishments that have not yet given answers from the two methods above and this method also targets establishments that have never been involved in a routine survey the DOSM.

8. REPORTING UNIT

The reporting unit used in the Economic Census 2023 was the establishment. The establishment is defined as “an economic unit engaged in one activity, under a single legal entity and operating in a single physical location”. Each establishment was assigned an industry classification based on its principal activity. In the case of a multi-activity entity, units engaged in separate activities in the same location constituted distinct establishments.

Thus, each branch of a multi-branch organization at a different location was conceptually treated as a different establishment. The establishment was requested to give separate returns for each activity in terms of value. However, if in practice, the accounts were centrally kept such that it was not possible to obtain separate data for each individual unit or branch. The entity or enterprise was treated as a single reporting unit and allowed to submit a consolidated questionnaire covering all the units or branches.

9. LEGAL STATUS

The legal status of an establishment has been defined as follows:

9.1 Individual proprietorship

Refer to a business, owned and operated by one person for his own profit. The owner has the exclusive right to control the operation of the establishment.

9.2 Partnership

Refer to a group of individuals who agree to contract and to carry out a business with the objective of profit making. All shareholders or anyone could manage the business for all parties. A trading partnership must comprise of at least two members and should not exceed a maximum of twenty members.

9.3 Limited liabilities partnership

Refer to business entity regulated under the Limited Liability Partnerships Act 2012. It is featured with the protection of limited liability to its partners similar to the limited liability enjoyed by shareholders of a company coupled with flexibility of internal business regulation through partnership arrangement similar to a conventional partnership.

9.4 Private limited company

A private company established to undertake a business with the objective of making a profit. The shares are closely held by the shareholders of the company who have control over its operation.

Characteristics:

- i. Regulated under the Companies Act 1965 and is a legal entity separate from the owners;
- ii. Number of its shareholders between 2 - 50 members;
- iii. Company owners have limited liability;
- iv. Shareholders who own 51 per cent or more of the total shares shall be entitled to manage the company. The company's shares can be traded but not in the open market;
- v. Trading of share must be with the consent of the other shareholders;
- vi. Not listed on the Stock Exchange; and
- vii. Business life expectancy is longer and can be identified by the words "Sendirian Berhad" (Sdn. Bhd.) at the end of the company name.

9.5 Public limited company

A public limited company is a company established with limited liability, by a minimum of two persons to operate the business with the objective of making a profit. The shares in a public limited company are openly held and in the case of company listed on the Bursa Malaysia, the shares are freely transferable.

Characteristic:

- i. Regulated under the Companies Act 1965 and is a legal entity separate from the owner;
- ii. Owned by the shareholders and there is no limit to the shareholder;
- iii. Management of the company is under the board of director responsibilities as appointed by shareholders; and
- iv. Listed on Bursa Malaysia.

9.6 Co-operative

Refer to a voluntary association with unrestricted number of members and registered under the Co-operatives Act 1993. Funds are collectively owned to meet the needs of members.

9.7 Public corporation

Refer to an undertaking set up under a Special Act Parliament or by the State Legislature.

9.8 Private non-profit making organization

Refer to non-stock company set up with limited liability. It comprises mainly welfare, religious, educational, health, cultural, recreational and other organisations providing social and community services to households. These services are provided free of charge or at prices, which do not necessarily or fully cover the cost of providing such services (subsidy). Any profit made is reinvested in the organisation.

10. OWNERSHIP

The ownership of an establishment is classified by the residential status of the owner (s) of the majority (more than 50%) of the paid-up capital and not by their citizenship status. In instances where each party (Malaysian Resident and Non- Malaysian Resident) held equal shares in the business, the establishments were classified as "Joint Ownership".

A Malaysian Resident is any individual, company or other organization ordinarily domiciled in Malaysia for a period of at least one year. Malaysian registered branches and incorporated subsidiaries of foreign based/origins are also regarded as Residents.

A Non-Malaysian Resident is any individual, company or other organization ordinarily domiciled in a country other than Malaysia. Foreign branches and/or subsidiaries abroad owned by Malaysian Residents are also regarded as Non-Residents.

11. VALUE OF GROSS OUTPUT**11.1 Value of gross output of water supply; sewerage, waste management and remediation activities sector is defined to include the following items:**

- + Total income from main activities
- + Fees received for processing of goods for other establishments on their materials
- + Income from service for repairs and maintenance
- + Value of goods/ materials purchased for resale without further
- + Value of other industrial work done
- + Professional fees received
- + Commissions and brokerage earned
- + Rental income received from others
- + Royalties, copyrights, licensing and franchise fees
- + Others operating income

11. VALUE OF GROSS OUTPUT

11.1 *Value of gross output of water supply; sewerage, waste management and remediation (Cont.) activities sector is defined to include the following items:*

- + Capital expenditure by self-produced/ built
- Purchase of treated water
- Cost of goods/materials purchased for resale without undergoing further processing
- + Research and development expenditure (in-house)

12. VALUE OF INTERMEDIATE INPUT

12.1 *Value of intermediate input of water supply; sewerage, waste management and remediation activities sector is defined to include the following items:*

- + Purchase or raw water
- + Subcontractor payment
- + Disposal charges
- + Cost of raw materials/components/parts used
- + Materials used for repairs and maintenance
- + Factory requisites
- + Stationery and office supplies consumed
- + Water purchased
- + Electricity purchased
- + Fuel, lubricants and gas used
- + Payments for processing work done by others on materials supply by this establishment
- + Payments for current repairs and maintenance work done by others on this establishment's fixed assets
- + Research and development expenditure
- + Transportation
- + Travelling expenses
- + Accounting, auditing and secretarial fees
- + Legal fees
- + Management fees
- + Entertainment expenses
- + Postage and courier service charges

12. VALUE OF INTERMEDIATE INPUT

12.1 *Value of gross output of water supply; sewerage, waste management and remediation (Cont.) activities sector is defined to include the following items:*

- + *Bank charges*
- + *Insurance premium on building, machinery, transport equipment and goods.*
- + *Commission and agency fees*
- + *Advertising and promotion*
- + *Professional charges*
- + *Payment for data processing and other services related to information technology*
- + *Telecommunication fees*
- + *Other payments for non-industrial services*
- + *Operational lease (exclude payment for rent of land)*
- + *Royalties paid to: Non-Government organisations/ corporate sponsorship*
- + *Others operating expenditure*
- + *Fees paid to non-working directors for their attendance at Board of Directors, meetings*
- + *Value of free wearing apparel provided*
- + *Staff training cost*
- + *Payment to other establishment for providing workers*
- + *Payment for security services*

13. VALUE ADDED

Value added is the difference between the value of gross output and intermediate input. It is approximately equivalent to commercial profit, salaries and wages, depreciation and indirect taxes; plus, interest paid less interest received.

14. NUMBER OF PERSONS ENGAGED

Employment covers all persons engaged during December or the last pay period of the reference year. The number of persons engaged was classified under the following categories:

14.1 Working proprietors and active business partners

This category refers to all individual proprietors and partners, part-time or full-time, who are actively engaged in the work of the establishment. Therefore, it excludes silent and inactive partners.

14.2 Unpaid family workers

Include all household members (full-time or part-time) to the owners of the establishment who perform a specified job and work for a minimum of one third of the normal working time for the establishment, but do not receive regular payment either in cash or in kind for the work done. Such workers generally receive food, shelter and other support as part of the household of an owner but this would continue whether they worked in the establishment or not.

14.3 Paid full-time employees

Refer to all paid workers (full-time) who work for at least six hours a day and/or 20 days a month. All such employees are to be categorised according to Malaysia Standard Classification of Occupations 2020 (MASCO) as follows:

i) Manager, professional and researcher included:

a. Manager

Refer to those who devise, analyse, formulate, direct and advise on government policy, and make, amend and repeal laws, public rules and regulations, and represent and act on behalf of the government, and oversee the interpretation and implementation of policies and government legislation, or carry out similar tasks on behalf of special interest organisations, or plan, organise, lead, control and coordinate the policies and activities of enterprises, organisations, departments or the internal section; and

b. Professional

Refer to those responsible for increase the existing stock of knowledge, apply scientific or artistic concepts and theories, teach about the foregoing in a systematic manner, or engage in any combination of these three activities.

ii) Technicians and associate professionals

Refer to those who perform technical and related tasks connected with research and the application of scientific or artistic concepts and operational methods, and government or business regulations.

iii) Clerical, services & sales workers, craft workers, plant & machine operators and related occupations includes:

a. Clerical support workers

Refer to those who record, organise, store and retrieve related information and perform clerical duties especially in connection with administrative operations, handling of money, travel arrangements and requests for information and appointments;

b. Service and sales workers

Refer to those who provide personal services related to travel, housekeeping, catering, personal care, or protection against fire and unlawful acts, or demonstrate and sell goods in wholesale or retail shops and similar establishments as well as at stalls and markets;

c. Craft and related trades workers

Refer to those who apply their specific knowledge and skills in the fields of mining and construction, metal forming, and erect metal structures, make, fit, maintain and repair machinery, equipment or tools, carry out printing work as well as produce or process foodstuffs, textiles, or wooden, metal and other articles including handicraft goods; and

d. Plant & machine operators, and assemblers

Refer to those who operate and monitor industrial and agricultural machinery and equipment, drive and operate trains, motor vehicles and mobile machinery and equipment, or assemble product component parts according to strict specifications and procedures.

iv. Elementary occupations

Refer to those who perform simple, routine and non-systematic tasks which mainly require the use of handheld tools or with the assistance of simple machines, and in some cases considerable physical effort.

14.4 Paid part-time employees

Refer to all paid workers (part-time) who work less than six hours a day and/or 20 days month.

15. CATEGORY OF SKILLS

Category of skills has been categorized according to Malaysia Standard Classification of Occupations (MASCO) 2020 as follow:

i. High-skilled workers

Managers; Professionals; Technician & associate professionals;

ii. Semi-skilled workers

Clerical support workers; Service & sales workers; Craft & related trades workers; Plant & machine operators and assemblers; and

iii. Low-skilled workers

Elementary occupations.

16. SALARIES & WAGES

All payments (salaries, wages, bonuses, commissions, overtime pay and cash allowances including cost of living, housing, car, food, etc.) made throughout the reference year to all paid employees in each category. For all directly employed workers, total payments made before deductions for income tax and employees' contributions to Employees' Provident Fund (EPF)/ Social Security Organisation (SOCSO)/ Other provident/ Retirement Funds Incorporated (KWAP). The Employer's contribution to such funds as mentioned above should be excluded.

17. VALUE OF FIXED ASSETS

Fixed assets cover all goods, new or used, tangible or intangible, which have a normal economics life span of more than one year. For instance land, building & structure, transport equipment, computer, machinery & equipment, furniture & fittings and other assets. Other assets also include biological assets namely trees/ crops (except for logging trees that intended for logging), livestock and aquaculture fisheries which can produce products repeatedly and have a life expectancy of more than one year.

Value of assets as at the beginning and end of 2022 was based on net book value. Purchases alterations and major repairs or capital expenditure during the year were valued at actual costs incurred. Value of assets sold during the year refers to the actual value.

18. WOMEN-OWNED ESTABLISHMENT

Women-owned establishment refers to a minimum of 51 per cent of the equity held by a women OR the biggest shareholders are women and the establishment is managed by a women OR the Chief Executive Officer or Managing Director is women that owns at least 10 per cent of the equity.

19. ROUNDING

The sum of the component figures may not tally with the sub-total or total figures due to rounding.

20. COMPOUND ANNUAL GROWTH RATE (CAGR)

The calculation of compound annual growth rate (r) is based on the following formula:

$$y_t = y_0 (1+r)^t$$

Where,

$$r = \left[e^{\frac{1}{t} \ln\left(\frac{y_t}{y_0}\right)} - 1 \right] \times 100$$

where,

- y_t = Value of current year
 y_0 = Value of previous year
 t = Number of years, $y_t - y_0$
 r = Annual growth rate

21. SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

- : no information
0 : less than 500
0.0 : less than 0.05 million
n.a : not available
& : and
% : per cent
} : combine
etc. : ec cetera
CAGR : compound annual growth rate
RM : Ringgit Malaysia
n.e.c : not elsewhere classified
W.P. : Federal Territory
cont'd : continue